

MOCIÓ DE L'AJUNTAMENT D'ARENYS DE MAR PER GARANTIR LA SEGURETAT, LA FIABILITAT I LA DIGNITAT DEL SERVEI DE RODALIES I DE LA MOBILITAT PÚBLICA AL MARESME

Exposició de motius

La xarxa de Rodalies de Catalunya, i en particular la línia R1 al seu pas pel Maresme, constitueix un servei públic essencial per a milers de veïns i veïnes del municipi d'Arenys de Mar, que cada dia es desplacen per motius laborals, educatius, sanitaris i socials.

Els greus incidents produïts els darrers dies —incloent descarrilaments, suspensió total del servei, manca d'informació a la ciutadania i, tràgicament, la pèrdua d'una vida humana— han posat de manifest una realitat que fa anys que denuncien els ajuntaments, les persones usuàries i les institucions del territori: la històrica desinversió estructural, la manca de manteniment i la insuficient planificació de la infraestructura ferroviària gestionada per ADIF.

Els fets esdevinguts el dissabte 24 de gener, amb la suspensió total i preventiva del servei de Rodalies i Regionals a tot Catalunya per manca de garanties de seguretat, així com la detecció de nous desprendiments en diversos punts de la xarxa, confirmen la gravetat estructural de la situació.

El propi Govern de la Generalitat ha reconegut públicament que “no es donen les condicions per acreditar una mobilitat segura”, evidenciant l'absència de protocols clars davant episodis meteorològics adversos, la fragilitat de la infraestructura i la incapacitat del sistema actual per garantir un servei mínim fiable.

Aquesta situació, sense precedents recents, no pot ser considerada excepcional ni conjuntural, sinó la conseqüència directa d'anys de desinversió, manca de manteniment preventiu i d'un model de gestió allunyat del territori i de les necessitats reals de la ciutadania.

Aquesta situació té un impacte especialment greu al Maresme, una comarca densament poblada, amb una forta dependència del transport públic, amb colls d'ampolla estructurals a la xarxa ferroviària (com trams de via única i manca de redundàncies) i amb alternatives de mobilitat insuficients quan el servei ferroviari falla.

Al municipi d'Arenys de Mar, aquestes incidències afecten directament la vida quotidiana de la ciutadania, dificulten l'accés a la feina, als estudis i als serveis bàsics, i generen una sensació d'inseguretat, desinformació i desprotecció que no és acceptable en un servei públic essencial.

La reiteració d'incidències no només genera molèsties, sinó que posa en risc la seguretat de les persones, perjudica l'activitat econòmica i vulnera el dret a una mobilitat pública digna, fiable i segura.

La reiteració d'incidències greus a la xarxa de Rodalies, culminades recentment amb accidents amb víctimes, posa de manifest no només una manca d'inversió estructural, sinó sobretot un model de gestió fallit, allunyat del territori i incapaç de garantir la seguretat, la fiabilitat i la dignitat d'un servei públic essencial. I si això no fos poc, cal sumar una negligent gestió de les emergències amb una falta absoluta d'informació a les persones usuàries i de mesures de transport alternatives.

En aquest context, el traspàs efectiu de Rodalies a Catalunya —i en particular de la línia R1, eix vertebrador del Maresme— esdevé una necessitat urgent i inajornable. No es tracta únicament de disposar de més recursos econòmics, sinó de poder decidir, planificar i gestionar des del territori, amb criteris de proximitat, transparència i responsabilitat pública.

El Maresme, com a comarca especialment afectada per la precarietat del servei ferroviari, no pot continuar patint les conseqüències d'una infraestructura infrafinançada i d'una gestió centralitzada que no dona resposta a les necessitats reals de la ciutadania.

Més enllà del servei ferroviari, i potser, justament a causa de la situació del servei ferroviari, cal que es potenciïn serveis de transport públic complementaris, com és el cas de la connexió amb autobusos. El transport públic no és ni pot ser un luxe, és un servei essencial per a la població treballadora i les empreses i pimes de la comarca i del país.

Aquest Ajuntament considera imprescindible passar de la gestió reactiva de les incidències a una resposta estructural, coordinada i amb inversions reals, que garanteixi la seguretat de la infraestructura, la fiabilitat del servei i una informació clara a la ciutadania.

Per tots aquests motius, l'Ajuntament d'Arenys de Mar a proposta dels Grups Municipals d'Esquerra Republicana de Catalunya, de la CUP, de Junts per Arenys i Arenys en Comú, proposa l'adopció dels següents:

ACORDS

PRIMER.- Manifestar la profunda preocupació de l'Ajuntament d'Arenys de Mar davant la situació de manca de seguretat, fiabilitat i qualitat del servei de Rodalies, especialment arran dels greus incidents ocorreguts recentment a la xarxa ferroviària de Catalunya.

SEGON.- Instar el Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible i ADIF a:

- a) Realitzar una auditoria urgent, exhaustiva i pública de l'estat de la infraestructura ferroviària al Maresme.
- b) Establir un calendari clar, verificable i públic de manteniment, inversió i millora, en el cas de la comarca, de la línia R1 i de les infraestructures associades.
- c) Garantir una interlocució estable Adif–Ajuntaments, amb un canal directe i traçable perquè els municipis puguin comunicar incidències i riscos detectats (murs, arbres, drenatges, afectacions per pluges, etc.) i perquè Adif respongui amb terminis clars d'inspecció i actuació. Aquesta interlocució no ha de traslladar la responsabilitat als Ajuntaments, sinó garantir una resposta executiva per part d'Adif.

TERCER.- Reclamar que Rodalies sigui tractada com el que és: un servei públic essencial, amb estàndards de seguretat, fiabilitat i qualitat equiparables als de qualsevol altra infraestructura crítica del país.

QUART.- Instar ADIF, Renfe i la Generalitat de Catalunya a definir i fer públic, amb caràcter urgent, un protocol clar i unificat d'actuació davant episodis meteorològics adversos, despreniments o riscos geotècnics, que estableixi criteris previs de suspensió del servei, mesures preventives, comunicació a la ciutadania i alternatives de mobilitat garantides.

CINQUÈ.- Instar el govern de l'Estat espanyol a donar compliment al pla de comunicació acordat i elaborar un protocol adreçat als i les maquinistes i el personal d'atenció presencial amb l'objectiu de gestionar i comunicar a les persones usuàries dels convois i les estacions les incidències que puguin ocórrer en el servei, assegurant que aquesta comunicació sigui fluida, entenedora, eficaç i també adreçada en la llengua pròpia de Catalunya.

SISÈ.- Instar la Generalitat de Catalunya a reforçar de manera estructural el transport públic alternatiu per carretera al Maresme, i més en situacions d'afectació ferroviària, amb especial atenció als municipis amb oferta ferroviària limitada o inexistent. Sent coneixedors que aquestes mesures de reforç són imprescindibles com a conseqüència del nefast servei de Rodalies, cal exigir la compensació econòmica pertinent a l'Estat que és el responsable.

SETÈ.- Instar el Govern de la Generalitat de Catalunya i el Govern de l'Estat a accelerar amb la màxima celeritat el traspàs efectiu del servei de Rodalies, i en particular de la línia R1, a la nova empresa mixta de Rodalies de Catalunya, garantint que aquest traspàs inclogui:

- a) la gestió directa del servei,
- b) la planificació operativa i de manteniment,
- c) la capacitat d'inversió i decisió sobre infraestructures,
- d) i els mecanismes de control i rendició de comptes necessaris per assegurar un servei segur, fiable i digne per a la ciutadania.
- e) l'acompanyat de competències efectives, recursos suficients i capacitat d'inversió i manteniment, posant la seguretat al centre

VUITÈ.- Instar Renfe i el Govern de l'Estat a establir mecanismes de compensació clars, automàtics i justos per a les persones usuàries de Rodalies i Regionals, que incloguin com a mínim la gratuïtat del servei mentre no es recuperi una normalitat operativa sostinguda, així com mesures de devolució, ampliació d'abonaments o compensació pels costos derivats del transport alternatiu.

NOVÈ.- Instar el govern de la Generalitat i Adif a presentar el Pla de Rodalies 2026-2030, pendent des de l'estiu de 2025, amb el corresponent calendari d'actuacions, amb pressupost i terminis, i establir mecanismes de seguiment públic. Aquest Pla ha de preveure les actuacions de manteniment necessàries per garantir la seguretat a la xarxa ferroviària.

DESÉ.- Trasladar aquest acord al Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible, a ADIF, al Departament de Territori de la Generalitat de Catalunya, al Parlament de Catalunya, i als ajuntaments de la comarca del Maresme.